

JEMNOHMOTNÉ

silý Země

VÍTE, CO JE GEOMANTIE? STRUČNĚ JI MŮŽEME CHARAKTERIZOVAT JAKO NAUKU O SKRYTÝCH SILÁCH ZEMĚ A ŽIVOTNÍ ENERGII V PROSTORU. PRO TOHO, KDO BY CHTĚL TÉMA ODLOŽIT JAKO ZCELA NEPRAKTICKÉ, BUDE PATRNĚ UŽITEČNÁ INFORMACE, ŽE S GEOMANTIÍ ÚZCE SOUVISÍ PROBLEMATIKA GEOPATOGENNÍCH ZÓN. A TY MOHOU MÍT NA KVALITU VAŠEHO BYDLENÍ DOPADY AŽ NEPŘÍJEMNĚ KONKRÉTNÍ.

S trochou nadsázky se dá říci, že evropská geomantie představuje západní obdobu tradičního čínského učení feng shui (v překladu „vítr a voda“), které do značné míry ovlivnilo moderní pohled na tvorbu obytného interiéru. Tomuto učení se budeme věnovat v některém z dalších dílů.

Geomantie v Evropě

Specifickou formu nauky o vnitřních silách a životní energii v prostoru si během svého vývoje vytvořila každá světová kultura. „Způsob geomantie, který daná kultura pěstuje, rozhoduje o kvalitě prostoru, v němž se bude tato kultura dále rozvíjet,“ připomíná slovenský umělec, spisovatel a geomant Marko Pogačnik. „Protože jsme především kulturou rozumovou, dosáhli jsme postupně toho, že prostor ukazuje jen ty rozměry, které lze dobře sledovat pomocí logiky. Za pomoci náležitých zúžení našich schopností vnímání se kultura stará o to, aby všechny ostatní dimenze a úrovně prostoru zůstaly potlačeny v neviditelné oblasti.“

Marko Pogačnik se snaží tento pokřivený a zúžený pohled na svět kolem nás změnit. Již přes 10 let také v České republice, kam přijel na pozvání Jana

Tajboše, zakladatele organizace Cultura in Forma Bohemia. „Jestliže se jako lidé se zájmem o celistvost života chceme zasadit o to, aby mohl vzniknout nový prostor, v němž najdou své místo všechny aspekty života, pak musíme vytvořit odpovídající geomantii. Geomantie není v tomto smyslu pasivním věděním, ale mnohem spíše kulturně-tvořivým nástrojem. Je to síla imaginace, která způsobuje, že prostor se vlivem lidské pozornosti stává takovým, jaký ho pozorující a vnímající lidé vidí.“

Soulad s přírodou

Někdy se pojem geomantie vykládá velmi nepřesně jako „věštění ze značek nakreslených na zemi“. To pak vyvolává dojem okultismu, což je zavádějící. Jde skutečně o vnímání a vycitování energie kolem nás. Do oblasti architektury a bydlení aplikuje tyto poznatky architekt Oldřich Hozman. „Geomantie je naukou o jemnohmotných silách Země. O tom, jak jim porozumět a vhodně s nimi pracovat. Díky geomantii můžeme zachytit jemné změny životní ener-

UMĚLÁ KRAJINA. S geomantií úzce souvisí také kultivace krajiny. Lednicko-valtický areál.
Foto: Shutterstock.

Spoustu užitečných informací o místě plánované stavby zjistí citlivý pozorovatel z přírody.

VLACHOVO BŘEZÍ.

Od oltáře kostela se hvězdicovitě rozbíhají energetické linie do posvátných energetických míst v okolí. Dlažba náměstí je zvýrazňuje tmavší barvou kamene.

Geomantie ve Vlachově Březí

gie v prostoru a stavby přizpůsobit tak, aby síly přírody nebyly oslabeny a aby s nimi byl budoucí uživatel v souladu.“
V rámci celostního pojetí architektury jde o rovnu životodárných vitálních sil. Tuto úroveň „vnitřní energie v krajině“, která vytváří souvislou síť podobně jako energetické meridiány v lidském těle, naši předkové velmi citlivě vnímali.

Energie planety

Takzvané éterické síly na zemském povrchu jsou přes síť silových linií rozprostřeny mezi jednotlivými energeticky významnými místy v krajině. Znála je každá kultura před námi: Slované nazývali tuto sílu „živa“, Indové „prána“, Indiáni „mana“. Toky této vesmírné energie oživují stále – navzdory naší necitlivosti – celý povrch planety Země. Není náhodou, že v proudech a na kříženích těchto životních sil byly už v dávné minulosti zakládány brody, mosty, křižovatky a lidská sídla. Proudění přírodní síly úzce souvisí s přirozenou modulací terénu, což našim předkům usnadňovalo orientaci v krajině: svá sídla zakládali spíše v údolích, která byla nabita klidnou pozitivní energií, svatyně budovali na kopcích. Výše položená místa ovšem mohou být také energeticky neklidná.

● Krajinu v okolí jihočeského městečka Vlachovo Březí navštěvuji od roku 1987. Měl jsem proto velkou radost, když mě byl v roce 2005 zadán projekt nového prostorového řešení a dlažby náměstí. Výtvarné řešení a členění dláždění jsem založil na myšlence „otisknout“ do dlažby směry jemnohmotných energetických linií. Jak jsem při geomantickém průzkumu zjistil, směřuje většina z nich do energetického bodu před oltářem v interiéru kostela.

Základní kameny se symboly planet

● Kašna byla posunuta na nové místo. Mezi ní, lípou a sochou sv. Jana Nepomuckého tak vznikl trojúhelník, který výrazně vymezuje hlavní prostor pro pěší. Tak se stalo náměstí náměstím. Výtvarné dominanty vymezily jeho plochu. Podle starých map jsem kašnu umístil na jednu z energetických linií do místa, kde stával dříve Mariánský sloup (nyní stojí u zdi kostela). Socha sv. Jana Nepomuckého je také na jedné z linií – poblíž bodu, kde umístění sochy potvrzují staré mapy. Pěší zóna s lavičkami pro setkávání a odpočinek i místo pro trhy se nachází mezi těmito dvěma dominantními prvky. Třetí prvek – lípa – vnitřní prostor náměstí dotváří.

● Projekt dlažby a členění plochy náměstí navazuje na sakrální geometrii kostela a na geomantické vlastnosti okolní krajiny. Z jemnohmotného energetického bodu před oltářem kostela se hvězdicovitě rozbíhají energetické linie do posvátných energetických míst v nedaleké krajině. Směry linií jsou zachyceny a zvýrazněny v různorodosti barvy dlažby náměstí. Jedná se o první českou realizaci v architektuře, kdy jsou moderním způsobem začleněny geomantické vlastnosti krajiny do konkrétního díla. Slavnostní otevření a svěcení dokončené stavby se uskutečnilo 7. 7. 2007.

● Směry hlavních jemnohmotných energetických linií jsou v dlažbách vyznačeny jinou barvou kamene. Linie vycházející z podélné osy kostela směřuje k bodu východu Slunce nad horizontem při letním slunovratu. Linie na ni kolmá směřuje ke kapli sv. Ducha nad městečkem Vlachovo Březí. V kruhu okolo lípy jsem navrhl umístit sedm kamenů se symboly planet sluneční soustavy. Připomínají naše spojení s širšími vesmírnými souvislostmi a vlivy, které na nás planety mají.

Akad. arch. Oldřich Hozman

Nově navržená horní mísa kašny

Geopatogenní zóny a řeč stromů

- U většiny stromů se geopatogenní zóna projeví deformacemi, křivým a nepravidelným růstem či usycháním větví. Musíte však vzít v úvahu, že na stromy působí také ovzdušší, škůdci a jiné záporné vlivy. Směrodatný je tento signál jen tehdy, když se týká více stromů v jednom místě nebo v jedné linii.
- Vedle negativních geopatogenních zón existují také zóny pozitivní, které působí příznivě nejen na člověka, ale i na většinu živočichů, rostlin a stromů. Tyto zóny prý pokrývají přibližně třetinu zemského povrchu a vyznačují se nepatrně zvýšenou intenzitou magnetického pole a mnohonásobně vyšším počtem záporných iontů. Při trvalejším působení na člověka pomáhají upevňovat jeho zdraví a posilovat imunitní systém.

KOŘENY. Na vlastnosti zemského podloží citlivě reagují kořeny stromů.

JMELÍ. Napadá hlavně starší, chřadnoucí nebo již odumřelé stromy.

KŘIVÝ RŮST. Může být průvodním znakem geopatogenní zóny. Rýchory.

SOULAD. Až kýčovitá malebnost? Možná. Ale především znak souladu a pozitivní energie.

Záporný vliv geopatogenních zón dokáže odstínit čistě přírodní materiály: seno, sláma, koňské žíně či vlna.

Linie a síť

Hlavní silové linie v krajině (*ley lines*) mají velmi rozdílnou délku: od několika set metrů až po mnoho tisíc kilometrů. Spojují důležité energetické body v dané lokalitě a v místech jejich křížení vznikají silová centra, z nichž okolní krajina čerpá životní energii. Lidé energii těchto center vnímali – proto právě zde vznikaly pohanské svatyně či později poutní místa. Z přímých silových linií pak vychází bezpočet volně plynoucích nepravidelných éterických proudů, které naplňují celou krajinu. „Tam, kde jsou jemné terénní zářezy a mírné prohlubně, se životní síla lépe udržuje a shromaždu-

je. Taková místa bývají vhodná pro stavbu lidských obydlí,“ dovozuje architekt Oldřich Hozman. „Když se podíváme do historie, vidíme, že středy vesnic, velké statky nebo tvrze jsou postaveny téměř vždy na místech se silnou vitální energií. Teprve rozsáhlá stavební činnost člověka ve 20. století způsobila narušení těchto jemnohmotných struktur. Dochází tak k trvalému oslabení vitality celých krajin, nejčastěji ve městech.“

Co s tím?

Exaktní věda si v tomto případě neví rady, a tak se raději tváří, že co nelze změřit, to prostě neexistuje... Jediné, co

Řeč zvířat

Skvělými indikátory pro zjištění geopatogenních zón jsou psi a kočky. Pes reaguje obdobně jako člověk: pokud je nervózní a chce dané místo opustit, pravděpodobně tudy prochází geopatogenní zóna. Kočky naopak tato „nehodná“ místa vyhledávají. Lehněte si tedy tam, kam si v prázdném prostoru zcela přirozeně lehne pes.

nám zbývá, je rovina niterného cítění a rozhodování. „Bude záležet na naší odvaze vzepřít se této ryze racionální kultuře a na schopnosti vypěstovat si cit pro vitální úroveň vnímání skutečnosti,“ tvrdí Oldřich Hozman. „Promyšlená architektura může s prouděním životodárných sil v krajině souznít a podpořit jeho účinek. Výsledný efekt proudění vitální energie zlepšují například vyvážené proporce, krása detailů, vhodný rytmus rozmístění stavebních prvků či struktura přírodních materiálů.“ Podle přesvědčení architekta Hozmana ovlivňuje kvalitu a účinnost působení životodárných sil v civilizovaném prostoru nejen citlivé usazení všech staveb v souladu s tvarem krajiny, ale také estetika samotných stavebních děl. Příkladem tohoto přístupu budiž rekonstrukce náměstí ve Vlachově Březí z roku 2007 (viz box na str. 93).

Geopatogenní zóny

Do oblasti geomantie patří také zaměřování geopatogenních zón na pozemcích. Geopatogenní zóny jsou známy již od nepaměti (staří Číňané je nazývali „dračí žíly“): vytvářejí se nad geologickými anomáliemi a podzemními vodní-

SYMBIÓZA.

Břečtan není parazit a stromy neohrožuje. Stálezelené listy poskytují úkryt hmyzu i ptákům.

mi toky. U citlivých jedinců mohou mít vliv nejen na kvalitu spánku, ale i na únavu, bolest hlavy, funkci vnitřních orgánů a celý imunitní systém. Ani tyto zóny nelze objektivně vědecky měřit. Že existují, to nám ovšem prozrazuje živá i neživá příroda (viz boxy). Zbývá jen otázka, jestli se máte touto problematikou zabývat, pokud žijete spokojeně, nic vám nechybí a cítíte se zcela zdraví. „Ve svých projektech upozorňuji na geopatogenní zóny čím dál tím méně. V posledních letech skoro vůbec ne,“ vyznává se ze změny svého postoje architekt Hozman. „Důvod je prostý: všiml jsem si, že to v lidech vytváří strach. A strach podporuje vznik mnoha onemocnění.“

Pozitivní ladění

Jaký je recept? Máme se v duchu exaktních věd tvářit, že něco neexistuje? „Ve svých projektech se zaměřuji na rozvíjení pozitivních nálad,“ zní recept Oldřicha Hozmana. „Vypozoroval jsem, že pokud je člověk pozitivně naladěný, geopatogenní zóny na něj nepůsobí.“ Pozitivní nálady se architekt snaží v projektech rozvíjet například tím, že použí-

Skrytá řeč lidí

- Na geopatogenní zóny jsou citlivé malé děti: vylézají nebo vypadávají z lůžek, přecházejí do postelí rodičů nebo sourozenců, lehají si na zem mimo negativní zónu. V noci často pláčou, neklidně spí a mohou trpět nechutenstvím.
- Také dospělí se podvědomě brání odchodu do postele, která je umístěna nad nepříznivou zónou. Trpí poruchami spánku, ranní únavou a nervozitou. Mívají studené nohy, brnění údů, mrazení těla, pocity tepelné nevyvážednosti a strnulou šňij. Mohou se dostavit i revmatické bolesti nebo bolest kyčlí.
- Největší zdravotní potíže vznikají tehdy, když máte lůžko v místě křížení geopatogenních zón.
- Senzibilové či proutkaři dovedou místa nepříznivých zón zjistit pomocí virgule nebo proutku. Určí, kudy zóny prochází a kde jsou „uzly“ geopatogenních zón. Následně lze přizpůsobit rozložení nábytku v bytě či na pracovišti tak, aby člověk v nepříznivých zónách pobýval co nejméně.

vá metodu kolektivní tvorby nebo různé umělecké metody, které podporují sebe-realizaci a vnitřní sebevyjádření člověka. Snaží se umožnit všem spolupracujícím osobám, aby našly samy sebe a dokázaly se umělecky vyjádřit. „Lidé jsou pak hluboce spokojeni a naplnění. Mají radost z tvorby. A z toho, že do projektu byla zapracována jejich přání. Jsou posilnění ve svém Já, stávají se zdravějšími a spodní voda na ně nemá vliv.“

Vliv geopatogenní zóny v průběhu dne

- Přesto, že vědecky exaktní měření chybí, byla zjištěna překvapivá skutečnost: intenzita záření geopatogenních zón se v průběhu dne i měsíce pravidelně mění. Týká se to pozitivní i negativní zóny.
- Nejnižších hodnot během dne dosahuje zóna mezi devátou a jedenáctou hodinou dopolední. V odpoledních hodinách intenzita narůstá a nejvyšších hodnot dosahuje mezi druhou a čtvrtou hodinou ranní. Kolem šesté ráno nastává prudký pokles intenzity.

VITALITA, PRÁNA, ČCHI.

Pozitivní životní energie v přírodě výrazně převažuje. Možná proto pro ni lidé vymysleli tolik různých výrazů.